

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.005.01.2015

P/15/025

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/05/025 - Kształcenie na studiach doktoranckich
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Urszula Klimska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94235 z dnia 9 kwietnia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Instytut Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk ¹ , ul. Kasprzaka 44/52, 01-224 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. dr hab. Robert Hołyst, Dyrektor Instytutu Chemii Fizycznej PAN (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność Instytutu Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk w zakresie kształcenia na studiach doktoranckich w objętym kontrolą okresie³.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W Instytucie w latach 2012/13-2013/14 studia doktoranckie ukończyło 27 osób⁴, z których 18 (tj. 66,7 %), do dnia 31 marca 2015 r. uzyskało stopień naukowy doktora nauk chemicznych w dziedzinie chemii.

NIK pozytywnie ocenia stworzenie przez Instytut warunków dla rozwoju naukowego doktorantów, w tym m.in. dla uczestnictwa doktorantów w 70 projektach badawczych finansowanych ze środków zewnętrznych, z których 14 kierowanych było przez samych doktorantów. Podkreślić należy, że na 146 opublikowanych przez doktorantów artykułów naukowych lub rozdziałów w pracach zbiorowych w badanych latach, aż 142 zamieszczone zostały w czasopiśmie najwyższej punktowanej, znajdujących się w wykazie A prowadzonym przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Pozytywną ocenę uzasadnia także właściwe sprawowanie opieki naukowej nad doktorantami oraz przyznawanie i wypłacanie stypendiów doktoranckich osobom spełniającym warunki określone w rozporządzeniach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów doktoranckich i stypendiów doktoranckich⁵.

¹ Dalej również: IChF PAN lub Instytut.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Okres objęty kontrolą to lata akademickie 2012/13 i 2013/14 oraz okres wcześniejszy, jeżeli miał wpływ na kontrolowaną działalność.

⁴ Osoby te spełniły warunki ukończenia studiów określone w programie studiów, z wyłączeniem złożenia rozprawy doktorskiej.

⁵ Z dnia 5 października 2011 r. (Dz. U. z 2011 r., nr 225, poz. 1351) oraz z dnia 12 grudnia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1581).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Warunki kształcenia na studiach doktoranckich

Opis stanu
faktycznego

1.1. Instytut Chemii Fizycznej PAN posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego nauk chemicznych w zakresie chemii⁶. W Instytucie w latach akademickich 2012/13-2013/14 prowadzone były bezpłatne indywidualne Międzynarodowe Studia Doktoranckie (dalej także: MSD) jako studia stacjonarne i niestacjonarne.

Od 2 marca 2015 r. studia doktoranckie w IChF PAN są prowadzone wyłącznie jako studia stacjonarne. Jak wyjaśnił zastępca Dyrektora ds. naukowych, nie było żadnej różnicy w statusie studentów stacjonarnych i niestacjonarnych co do regulaminu studiów, programu studiów, opieki naukowej, możliwości udziału w projektach badawczych oraz publikowania z afiliacją IChF PAN, różnica dotyczyła jedynie wymiaru zatrudnienia doktorantów⁷.

W latach 2012 i 2013 przeprowadzono po dwie rekrutacje na studia doktoranckie do IChF PAN. Na pierwszy rok, według stanu na 30 listopada 2012 r., przyjęto 16 osób spośród 22 kandydatów, a według stanu na 30 listopada 2013 roku, 17 osób spośród 22 kandydatów⁸. Przyjęte na studia doktoranckie osoby były poniżej 35 roku życia.

(dowód: akta kontroli str. 31, 97-99, 112-116, 146-148)

1.2. Według stanu na 30 listopada 2012 r. liczba doktorantów w IChF PAN wynosiła 66 osób, w tym: 19 na pierwszym roku, 10 na drugim, 27 na trzecim, 9 na czwartym i jedna na piątym roku studiów. Według stanu na 30 listopada 2013 r. liczba doktorantów wynosiła 77 osób, w tym: 21 na pierwszym roku, 16 na drugim, 10 na trzecim, 26 na czwartym i 4 na piątym roku studiów.

Wszyscy uczestnicy studiów doktoranckich mieli zapewnioną opiekę pracowników naukowych, w dwóch przypadkach byli to pracownicy naukowcy spoza Instytutu.

Pracownicy naukowcy Instytutu, sprawujący opiekę nad doktorantami, posiadali co najmniej stopień doktora habilitowanego (za wyjątkiem opisanego niżej przypadku), zgodnie z wymogiem określonym w § 12 ust. 2 rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r. oraz w § 7 ust. 2 rozporządzenia z dnia 12 grudnia 2013 r.

Według stanu na 30 listopada badanych lat akademickich, trzech doktorantów pozostawało pod opieką dwóch pracowników naukowych Instytutu posiadających stopień doktora. Pracownicy ci zostali opiekunami doktorantów w latach 2009-2010, a więc przed wejściem w życie ww. przepisów obligujących do posiadania przez opiekuna co najmniej stopnia doktora habilitowanego⁹.

W roku akademickim 2012/13, według stanu na 30 listopada 2012 r., opiekę naukową nad 60 uczestnikami studiów doktoranckich sprawowało 31 opiekunów¹⁰, a w roku 2013/14, według stanu na 30 listopada 2013 r., opiekę nad 58 doktorantami sprawowało 24 opiekunów. Jeden pracownik naukowy miał pod opieką od 1 do 8 doktorantów (średnio około 2 doktorantów na jednego opiekuna).

⁶ Obwieszczenie Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów z dnia 31 maja 2010 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych uprawnionych do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego wraz z określeniem nazw nadawanych stopni (M.P. nr 46, poz. 643).

⁷ W związku z tym kontrolą objęto zarówno studentów studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych.

⁸ Lata akademickie studiów doktoranckich dla doktorantów rozpoczynały się w różnych terminach, ze względu na indywidualny tok studiów doktoranckich oraz ze względu na odbywanie lub nieodbywanie stażu przed studiami.

⁹ Obowiązujące w latach 2009-2010 rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie studiów doktoranckich prowadzonych przez jednostki organizacyjne uczelni (Dz. U. z 2007 r., Nr 1, poz. 3) nie zawierało regulacji dotyczących stopni naukowych opiekuna naukowego. Zostało ono uchylone z dniem 4 listopada 2011 r. przez rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie studiów doktoranckich i stypendiów doktoranckich.

¹⁰ Bez uwzględnienia promotorów, kopromotorów i promotorów pomocniczych.

(dowód: akta kontroli str. 112-123, 181-189)

Dobór opiekunów naukowych dla doktorantów uwzględniał zainteresowania naukowo-badawcze doktorantów i opiekunów. Przed rozpoczęciem studiów każdy kandydat uzyskiwał pisemną zgodę opiekuna na sprawowanie opieki oraz informację o możliwości realizacji proponowanych badań w zakresie m.in. niezbędnego wyposażenia aparaturowego i laboratoryjnego oraz przewidywanych środków finansowych na pokrycie kosztów wykonania pracy. W indywidualnym programie studiów doktoranckich opiekun naukowy proponował wykłady, seminaria oraz inne formy kształcenia dla doktoranta, w tym lektorat językowy. Komisja Rady Naukowej ds. kształcenia IChF PAN zatwierdzała programy przed rozpoczęciem studiów doktoranckich.

(dowód: akta kontroli str. 157-158, 171, 251-256, 288-290, 314-320, 334-338)

1.3. W indywidualnych programach studiów doktoranckich w badanych latach akademickich nie przewidziano zajęć dotyczących pozyskiwania środków zewnętrznych na badania naukowe. Zastępca Dyrektora ds. naukowych wyjaśnił, iż nie chciano zwiększać obowiązków doktorantów, którzy „uzyskiwali wsparcie w tym zakresie od swoich opiekunów naukowych i promotorów”.

(dowód: akta kontroli str. 157-159, 368, 371)

1.4. Doktoranci mieli możliwość oceny zajęć realizowanych w ramach studiów doktoranckich, jak wyjaśnił zastępca Dyrektora ds. naukowych, poprzez zgłaszanie swoich uwag bezpośrednio do Dyrekcji IChF PAN lub poprzez Samorząd Doktorantów (anonimowo). W wyniku negatywnej oceny zajęć z języka angielskiego zmieniony został lektor.

(dowód: akta kontroli str. 157-159)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Instytutu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Prawidłowość wykorzystania środków finansowych na kształcenie i rozwój doktorantów

Opis stanu
faktycznego

2.1. Studia doktoranckie finansowane były m.in. z dotacji na działalność statutową oraz programów i projektów badawczych finansowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także z innych środków pochodzących z: Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych, Ośrodka Przetwarzania Informacji Państwowego Instytutu Badawczego (w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Badawczego).

Koszty finansowania studiów doktoranckich w latach 2012-2014 z powyższych źródeł wyniosły łącznie 6 898,8 tys. zł, w tym: 2 304,4 tys. zł w roku 2012, 2 782,9 tys. zł w roku 2013 oraz 1 811,5 tys. zł w roku 2014 (w tym kwoty z dotacji statutowej wyniosły odpowiednio: 1 239,9 tys. zł, 1 551,6 tys. zł oraz 509,8 tys. zł). Ww. kwoty nie obejmują wszystkich kosztów, ponieważ Instytut nie prowadzi wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej studiów doktoranckich. Jak wyjaśnił zastępca Dyrektora ds. naukowych, do powyższych kwot dochodzą jeszcze inne, których jednoznaczne określenie nie jest możliwe¹¹.

¹¹ Do kontroli przedstawiono dane wybrane z ewidencji księgowej, dotyczące studiów doktoranckich, w tym wydatki z projektów, w których brali udział uczestnicy studiów doktoranckich w IChF PAN, tj. stypendia, wynagrodzenia, umowy cywilno-prawne, ZUS, materiały itd.

(dowód: akta kontroli str. 140-145)

2.2. W roku akademickim 2012/13, według stanu na 31 października 2012 r., z ogólnej liczby 60 doktorantów 18 pobierało stypendia doktoranckie, a 20 indywidualne stypendia naukowe, w ramach programu Międzynarodowe Projekty Doktoranckie¹² (tj. łącznie 63%). Ponadto jedna osoba uzyskała jednorazową zapomogę w wysokości 1 000 zł, jedna pobierała stypendium socjalne w wysokości 800 zł miesięcznie, a dwie osoby pobierały stypendia dla najlepszych doktorantów w wysokości 500 zł miesięcznie. W ramach rozdysponowania dotacji celowej z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na stypendia dla uczestników studiów doktoranckich uczestniczących w realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych w roku 2013 przeprowadzono w Instytucie konkurs „Młodzi badacze IChF PAN”, którego laureaci byli wynagradzani za publikacje z afiliacją PAN. Nagroda wyniosła 8 300 zł i otrzymało ją 8 doktorantów.

W roku akademickim 2013/14, według stanu na 31 października 2013 r., z ogólnej liczby 77 doktorantów 32 pobierało stypendia doktoranckie, a 20 indywidualne stypendia naukowe w ramach MPD (tj. łącznie 67% doktorantów). Ponadto cztery osoby uzyskały jednorazową zapomogę w wysokości 2 000 zł, jedna pobierała stypendium socjalne w wysokości 800 zł miesięcznie, a trzy osoby pobierały stypendia dla najlepszych doktorantów w wysokości 1 000 zł miesięcznie. W ramach konkursu „Młodzi badacze IChF PAN” 9 doktorantów otrzymało jednorazowe nagrody w wysokości 9 200 zł.

W latach 2012-2014 w Instytucie ustalono trzystopniowe stawki stypendiów doktoranckich – odrębnie dla studentów z Polski, odrębnie dla cudzoziemców. Dla studentów z kraju wahały się one od 1 170 zł do 1 420 zł w roku 2012, od 1 240 zł do 1 490 zł w roku 2013 oraz od 1 350 zł do 1 550 zł w roku 2014 (do końca czerwca 2014). Możliwość zmiany stawek na wyższe uzależniona była od spełnienia odpowiednich warunków, tj.: publikacji z afiliacją IChF PAN albo zdania egzaminu z chemii fizycznej po drugim roku lub zdania egzaminów z trzech wykładów kursowych na ocenę co najmniej dobrą.

Wynagrodzenie dla doktorantów pobierających stypendia w ramach Programu MPD wynosiło miesięcznie od 3 000 zł do 3 500 zł podczas studiów w kraju oraz od 4 500 zł do 5 000 zł podczas stażu za granicą.

Łączne kwoty wypłaconych stypendiów doktoranckich wyniosły 421,7 tys. zł w roku 2012/13 oraz 566,5 tys. zł w roku 2013/14. Kwoty wypłaconej studentom pomocy materialnej w badanych latach wyniosły odpowiednio: 4,2 tys. zł oraz 8,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 124, 149-150, 153, 156, 174-178, 234-249, 369, 372, 378-395, 404-405)

2.3. Kontrolą w zakresie spełniania warunków koniecznych do otrzymania stypendiów doktoranckich objęto dokumentację czterech doktorantów pobierających stypendia w obydwu badanych latach akademickich¹³. Wszystkie stypendia doktoranckie zostały przyznane osobom spełniającym kryteria określone w rozporządzeniach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. oraz z dnia 12 grudnia 2013 r.

Kontrolą objęto ponadto wypłaty dla ww. czterech doktorantów w okresie od stycznia do marca 2013 r. oraz od stycznia do marca 2014 r. i ustalono, że wypłacone

¹² Dalej: MPD. Program finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, priorytet I Badanie i rozwój nowoczesnych technologii, Działanie 1.2 Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki. Studenci, wybrani na studia doktoranckie w ramach konkursu, pobierali imienne indywidualne stypendia naukowe, przyznawane w ramach umowy o stypendium naukowe zawartej pomiędzy Fundacją na rzecz Nauki Polskiej (Instytucja Pośrednicząca), Koordynatorem (profesorem Instytutu) oraz doktorantem.

¹³ Próbą objęto nie mniej niż 5% pobierających stypendia, będących na co najmniej drugim roku studiów.

zostały każdorazowo w wysokości wynikającej z decyzji Dyrektora Instytutu, zgodnie ze stawkami przyjętymi w IChF PAN.

(dowód: akta kontroli str. 166-170, 172-175, 257-287, 293-313, 319-333, 341-360)

2.4. Instytut zatrudniał uczestników studiów doktoranckich na stanowiskach asystentów, na podstawie umowy o pracę już od pierwszego roku studiów¹⁴. Spośród 60 doktorantów, według stanu na 31 października 2012 r., zatrudnionych było 36, a według stanu na 31 października 2013 r., spośród 77 uczestników MSD, zatrudnionych było 55. Okres zatrudnienia wynosił od 4 do 5 lat.

Odrębną grupę, w obydwu badanych latach, stanowiło 20 doktorantów studiujących w ramach programu MPD, którzy w ogóle nie byli zatrudnieni. Jak wyjaśnił zastępca Dyrektora ds. naukowych, przyjęto zasadę, że studenci z tego programu nie byli zatrudniani w Instytucie oraz nie mogli ubiegać się o stypendia doktoranckie, gdyż otrzymywane przez nich stypendia były znacznie wyższe od stypendium doktoranckiego i wynagrodzenia za część etatu na stanowisku asystenta.

(dowód: akta kontroli str. 134, 138, 178, 369, 372, 404-405)

2.5. Instytut Chemii Fizycznej PAN w badanych latach akademickich nie przyznawał doktorantom stypendiów doktorskich na podstawie art. 22 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 134, 138)

2.6. W kontrolowanym okresie doktoranci IChF PAN uczestniczyli w 70 projektach badawczych finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym przez: Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Fundację na rzecz Nauki Polskiej, Narodowe Centrum Nauki, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Europejską Radę Badań Naukowych, Ośrodek Przetwarzania Informacji oraz Agencję Wykonawczą ds. Badań Naukowych w Komisji Europejskiej.

Według stanu na 31 grudnia 2012 r., 31 grudnia 2013 r. oraz 30 czerwca 2014 r. w projektach tych uczestniczyło odpowiednio: 59, 68 i 65 doktorantów. Kierownikami własnych projektów badawczych w tym okresie było 14 doktorantów. Łączne środki wydatkowane przez Instytut na projekty, w których zaangażowani byli doktoranci wyniosły 18 121,8 tys. zł w roku 2012, 18 322,2 tys. zł w roku 2013 oraz 8 212,5 tys. zł w pierwszym półroczu roku 2014.

(dowód: akta kontroli str. 125-128)

2.7. Uczestnicy studiów doktoranckich nie brali udziału w projektach badawczych finansowanych ze środków Instytutu. Zastępca Dyrektora ds. naukowych wyjaśnił, że Instytut nie finansuje projektów badawczych ze środków własnych ze względu na niską dotację statutową.

(dowód: akta kontroli str. 133, 136, 371)

2.8. W preliminarzach budżetu MSD na poszczególne lata, ujmowano wydatki m. in. na honoraria dla wykładowców, egzaminatorów i promotorów, tłumaczenia oraz jednorazową dotację dla doktorantów rozpoczynających studia. W planie finansowym Instytutu ujmowano ponadto wydatki na kursy językowe oraz na stypendia dla doktorantów. Planowane koszty dotyczące MSD w badanych latach kształtowały się następująco: 584,0 tys. zł w roku 2012, 699,0 tys. zł w roku 2013 r. oraz 794,0 tys. zł w roku 2014 r. W rocznych sprawozdaniach finansowych Instytutu nie wyodrębniano kwot poniesionych na prowadzenie MSD.

¹⁴ Studentów stacjonarnych w wymiarze pełnego etatu, studentów niestacjonarnych w wymiarze 0,25 etatu.

¹⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 1852, ze zm.

Jak wyjaśnił zastępca Dyrektora ds. naukowych, Instytut prowadził częściową kalkulację kosztów studiów doktoranckich i do kwot wykazanych w planach dochodzą jeszcze inne, których jednoznaczne określenie jest niemożliwe.

(dowód: akta kontroli str. 133, 135, 136, 139, 190-233)

2.9. Kierownik studiów doktoranckich w roku akademickim 2012/13 otrzymywał dodatek z tytułu sprawowania funkcji w wysokości 500 zł brutto miesięcznie, a w roku akademickim 2013/14 w wysokości 4 000 zł brutto miesięcznie. Jak wyjaśnił zastępca Dyrektora ds. naukowych, spowodowane to było radykalnym wzrostem obowiązków kierownika, który zorganizował na nowo studia doktoranckie dla rozpoczynających MSD po 31 października 2014 r.

Obsługą studiów doktoranckich w Instytucie zajmowały się dwie osoby zatrudnione na umowę o pracę w Sekretariacie Instytutu w wymiarze 1 oraz 0,5 etatu. Pobierane przez nie wynagrodzenie zasadnicze wynosiło miesięcznie 2 770 zł brutto oraz 1 135 zł brutto.

(dowód: akta kontroli str. 4-6, 133, 136-137, 157, 159)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Skuteczność kształcenia kadr naukowych

Opis stanu
faktycznego

3.1. Dokumentacja sprawowanej opieki naukowej nad doktorantami zawierała m.in.: pisemną zgodę opiekuna naukowego na sprawowanie opieki naukowej¹⁶; zatwierdzony przez komisję Rady Naukowej ds. kształcenia w IChF PAN indywidualny program studiów doktoranckich, podpisany przez opiekuna¹⁷, a także „Pisemną propozycję podjęcia tematu pracy doktorskiej”, w której opiekun przedstawiał temat pracy doktorskiej i streszczenie projektu oraz informacje o możliwości realizacji proponowanych badań w danym zespole tematycznym¹⁸.

W określonych Regulaminem oraz Programem MSD¹⁹ i składanych corocznie przez doktorantów pisemnych sprawozdaniach oraz Kartach Doktoranta Zaliczenia Roku, opiekun formułował pisemną opinię o przebiegu i postępach w pracy naukowej doktoranta. Ponadto opiekun opiniował składane corocznie przez doktorantów pisemne wnioski o przyznanie stypendium doktoranckiego oraz zmiany w indywidualnych programach studiów.

(dowód: akta kontroli str. 31-42, 157-158, 171, 251-256, 259, 262, 269, 273, 279, 281, 288-290, 297, 299, 303, 308, 312, 314-320, 325, 328-329, 334-338, 345, 354)

3.2. W Programie MSD w IChF PAN zawarto w punkcie 10 zasadę, iż „otwarcie przewodu doktorskiego powinno nastąpić nie później niż na trzecim roku studiów”. Przepis ten został wycofany z Programu MSD na posiedzeniu Rady Naukowej IChF PAN w dniu 24 lutego 2014 r. Otwarcie przewodu nie było, zgodnie z Regulaminem MSD, warunkiem zaliczenia roku.

Zastępca Dyrektora ds. naukowych wyjaśnił, że za właściwe uznano sformułowanie wiążące wszczęcie przewodu z postępami nad pracą doktorską. Najzdolniejsi

¹⁶ Uzyskiwana przed rozpoczęciem studiów przez kandydata na studia.

¹⁷ Opiekun naukowy w indywidualnym programie proponował wykłady, seminaria oraz inne formy kształcenia dla doktoranta, w tym lektorat językowy.

¹⁸ W ramach których zorganizowany był Instytut. Przedstawiane przez opiekuna propozycje dotyczyły m.in. miejsca pracy doktoranta, niezbędnego wyposażenia aparaturowego i laboratoryjnego oraz przewidywanych środków finansowych na pokrycie kosztów wykonania pracy.

¹⁹ Regulamin MSD oraz Program MSD, uchwalone na posiedzeniu Rady Naukowej IChF PAN w dniu 23 kwietnia 2012 r. i zatwierdzone przez Dyrektora IChF PAN w dniu 21 maja 2012 r.

studenci wszczynają przewód już na drugim roku, a pozostali mogą to zrobić później, w zależności od postępów nad pracą doktorską.

(dowód: akta kontroli str. 42, 50, 72, 86, 368, 371)

W badanych latach akademickich, według stanu na 31 października 2012 r., na 11 osób będących na czwartym i piątym roku MSD – 8 miało otwarte przewody doktorskie. Według stanu na 31 października 2013 r., na 30 osób z czwartego i piątego roku MSD – 18 miało otwarte przewody. Żaden z tych przewodów nie był otwarty przez ponad dwa lata.

(dowód: akta kontroli str. 130-132, 178)

3.3. W latach 2012-2014, uczestnicy MSD opublikowali 146 artykułów naukowych lub rozdziałów w pracach zbiorowych, z których aż 142 zamieściły czasopisma znajdujące się w wykazie A prowadzonym przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

(dowód: akta kontroli str. 129)

3.4. W roku akademickim 2012/13 spośród 9 osób, które kończyły studia doktoranckie, do 31 marca 2015 r. – 7 otrzymało stopień naukowy doktora nauk chemicznych w dziedzinie chemii, a 2 osoby nie złożyły pozytywnie zaopiniowanej pracy doktorskiej, co było, zgodnie z Regulaminem MSD, warunkiem ukończenia studiów²⁰.

W roku akademickim 2013/14 spośród 18 osób, które kończyły studia doktoranckie, do 31 marca 2015 r. – 11 otrzymało stopień naukowy doktora; jedna ukończyła studia, ale jeszcze się nie obroniła, 6 nie ukończyło studiów (nie złożyło prac).

Spośród ww. 27 osób (kończących studia doktoranckie), według stanu na 31 marca 2015 r., zatrudniono w Instytucie na stanowiskach naukowych 8 osób.

(dowód: akta kontroli str. 129-132, 372-373)

3.5. Według stanu na 31 października 2012 r. wśród pracowników Instytutu było 6 absolwentów studiów doktoranckich²¹, co stanowiło 4% wszystkich pracowników naukowych. Odpowiednio, według stanu na 31 października 2013 r., było to 10 osób (6%), a na 31 października 2014 r. - 16 osób (9%). Wszystkie te osoby zostały zatrudnione jeszcze podczas studiów doktoranckich.

W badanych latach akademickich zatrudniono 8 osób ze stopniem doktora (po raz pierwszy). Żadna z tych osób nie była absolwentem MSD prowadzonych przez IChF PAN.

(dowód: akta kontroli str. 134, 138, 369, 372, 406-407)

3.6. W latach 2012-2014 z 40 osób, które ukończyły studia doktoranckie i uzyskały stopień doktora (w tych latach) 11 osób było nadal zatrudnionych na umowę o pracę. Jak wyjaśnił zastępca Dyrektora ds. naukowych w Instytucie przyjęto zasadę, że każda osoba kończąca studia musi opuścić Instytut i rozpocząć 2-3 letni staż podoktorski w innym ośrodku naukowym. Nie oznacza to jednak, że ze wszystkimi absolwentami jest, natychmiast po obronie pracy doktorskiej, rozwiązywany stosunek pracy. Część z nich może przez jakiś czas jeszcze pracować kończąc granty lub inne rozpoczęte w trakcie studiów badania. Osoby, które odbyły staż podoktorski mogą być ponownie zatrudnione w Instytucie, o ile został ogłoszony konkurs na stanowisko adiunkta i kandydat spełnia określone w konkursie wymagania (np. określony dorobek naukowy podczas stażu podoktorskiego itp.).

²⁰ Warunkami ukończenia MSD były, zgodnie z regulaminem MSD: 1) zdanie obowiązkowych egzaminów, 2) zaliczenie obowiązkowych zajęć, 3) zaliczenie wszystkich lat studiów, 4) złożenie pozytywnie zaopiniowanej pracy doktorskiej.

²¹ Którzy ukończyli studia od roku 2011 r.

W latach 2012-2014 Dyrektor IChF PAN ogłosił 24 konkursy na stanowisko adiunkta. W wyniku ich rozstrzygnięcia w Instytucie zatrudniono 7 osób będących absolwentami MSD z lat 2005-2012.

(dowód: akta kontroli str. 136, 138, 369, 372, 395-402, 404-405)

3.7. Instytut nie monitoruje losów absolwentów MSD.

(dowód: akta kontroli str. 138)

3.8. Spośród 36 pracowników naukowych bez stopnia doktora (doktorantów) zatrudnionych w Instytucie według stanu na 31 października 2012 r. – 7 miało otwarte przewody doktorskie. Do dnia 31 marca 2015 r. 5 z tych osób uzyskało stopień naukowy doktora w trakcie zatrudnienia w IChF PAN. Wszystkie te osoby były poniżej 35 roku życia. Spośród 55 pracowników naukowych bez stopnia doktora (doktorantów) zatrudnionych w Instytucie według stanu na 31 października 2013 r. – 6 miało otwarte przewody doktorskie. Do dnia 31 marca 2015 r. 2 z tych osób uzyskały stopień naukowy doktora nie będąc już zatrudnionymi w IChF PAN. Żaden z pracowników nie był zatrudniony z przewodem doktorskim otwartym ponad dwa lata.

(dowód: akta kontroli str. 138, 178, 369, 373, 403)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²² kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, dniaczerwca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Urszula Klimska
gł. specjalista k.p.

.....
podpis

.....
podpis

²² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.